

'LONDEN' ARRIVEERT

Inderdaad, hier en daar trad de prins nog strakker tegen de OD op dan het Militair Gezag. Dat was met name het geval in Zuid-Limburg. Majoor Schürmann was er hier na lange en moeilijke besprekingen in geslaagd, een regeling te treffen waarbij de OD en andere verzetsorganisaties (maar niet de inmiddels gevormde Stoottroepen van de BS die aanvankelijk merendeels uit KP'ers en door de KP gerecruteerden bestonden) geleidelijk geliquideerd zouden worden nadat zij hun werkzaamheden 'zoals ordonnansdiensten, hulpverlening aan geëvacueerden, hulp bij transport, voedselvoorziening enz.' (weinig spectaculair werk) hadden afgerond, toen plotseling (29 september) een bevel van de prins binnenkwam dat de OD onmiddellijk moest worden ontbonden – bevel dat de KP'ers haastig en met graagte in kringen van illegale werkers doorgaven. Het bevel, aldus Schürmann in zijn derde weekverslag,

'verwekte zeer grote ongerustheid vooral in de Mijnstreek, omdat men aldaar het bevel . . . aldus opvatte dat de KP de OD zou ontwapenen. Aangezien de OD in Zuid-Limburg is aan te merken als het ordelievend en het intellectueel element en de KP als de partij der jeugdige waaghalzen (met welke term allermint een miskenning is bedoeld van de grote verdiensten der KP-leden), liet het zich dus aanzien dat alle wapenen en daarmee alle macht zouden worden gelegd in handen van een avontuurlijke organisatie.'¹

Ook de Amerikaanse *Civil Affairs*-officieren maakten bezwaar tegen het bevel van de prins. Kruls bemoeide zich persoonlijk met deze gevoelige aangelegenheid en toog naar Maastricht samen met een lid van de staf van de prins; wat deze daar meedeelde, kwam er op neer dat de prins zijn bevel had ingetrokken. Er was bij de prins en zijn naaste medewerkers bepaald sprake van een grote geladenheid tegen de OD, vooral tegen zijn commandant (Six). Toen van Heuven Goedhart (wij herinneren er aan dat deze het Bureau Inlichtingen als een soort voorpost van de gewantrouwde OD was gaan zien) er de prins waarschuwend op had gewezen dat de OD, ondanks de duidelijke, van Londen uit gegeven instructies, in diverse plaatsen in het bevrijde Zuiden getracht had de leiding in handen te nemen, antwoordde de prins hem:

'Hartelijk dank voor uw brief. Ik kan u verzekeren dat wij allen (van Somer tot mijzelf, inclus de andere heren) op de OD, vooral de leiding, geladen zijn,

¹ C. W. A. Schürmann: 'Derde verslag, 25 sept.–2 okt. 1944' (2 okt. 1944), p. 4 (MG, Geheim archief, 204).